

Els guionets

L'ús dels guionets, que fem servir en paraules compostes com ara set-ciències, cap-i-cua o nap-buf és, certament, convencional i difícil de subjectar a normes rigoroses i precises del tot. La incessant formació de mots nous per mitjà de la juxtaposició de dos elements i la diversitat de problemes que originen per tal d'adaptar-los al nostre sistema morfològic, fan difícil d'establir unes normes que incloguin tots els casos possibles i que no permetin d'incórrer en inconseqüències.

Però no és de l'ús del guionet en els mots composts de què volem parlar, sinó d'una tendència actual a unir per mitjà d'aquest signe gràfic un substantiu amb el seu complement determinatiu, que a cops és tota una oració de relatiu, de més o menys extensió. Així, ja és freqüent de veure escrits conjunts com ara els següents: La-noia-desitjosa-de-viure-la-seva-vida o bé L'home-que-té-la-paella-peí-màneg. Es pretén, sens dubte, amb aquesta escriptura, d'individualitzar aquests conjunts, de donar-los una unitat conceptual superior a la que, teòricament, tindrien escrits sense guionet. Però aquest intent ens sembla ben ingenu i il·lusori. Veiem, efectivament, que són ben nombrosos els casos de veritables mots composts que s'escriuen sense adjuntar els seus elements constitutius: blat de moro, tauleta de nit, ull de poli o cuc de seda, són conjunts que designen cada un una idea perfectament individualitzada, sense que calgui l'ús de cap guionet com a element d'enllaç. Anàlogament, un conjunt com El senyor que ve cada dissabte té el mateix grau d'individualitat que aquest senyor. I si ens fixem en el llenguatge de les rondalles populars, del qual tant de profit podem treure, hi trobem contínuament conjunts com ara La vella que no volia morir mai, La donzella dels cabells d'or, La princesa de la cara de clavell o La noia que no sabia fer res, que expressen també conceptes perfectament individualitzats i que mai ningú no ha tingut la idea d'escriure amb guionets, que hi resultarien totalment superflus.